

## Složená mapa života

Tahle knížka nemá jen řešit vše kolem „Chantal“ v hlavní roli, ale hovořit o tom, co mě dovedlo až k místu, kde dnes stojím. Co mému životu další zkušenosti daly, co bolelo, co těšilo, co tak mělo být, i to, co jsem udělala špatně. Některé odžité (a prožité) věci je podle mne lepší nechat zavřené. Každý prožije okamžiky, které už zrovna moc otevírat nechce, jde prostě o minulost. Jako jediné zdůvodnění, abych se k nim ve své „zповědi“ přece jen vracela, platí, že můj příběh může pomoci... Chci otevřeně mluvit o svých postojích, přeju si, aby se lidé dostali „dovnitř“ nějaké věci, jako by četli soukromý dopis, který je snad osloví. Já sama se nemusím na veřejnosti prezentovat, nemusím se chlubit – není k tomu důvod. Předaná zkušenost ale může pomoci, potom má význam. A lidé si z ní mohou něco „vycucnout“... Proto ve vyprávění svůj malý sejf pootevřu.

Vyprávění veselých historek, to nejsem já. Spíš se pokusím o vyjádření síly věcí s nadhledem: podat si je, najít způsob, jak jistá témata vůbec otevřít. Tak, abych něco vyslala, aby šlo o lék, který sice nedokáže nemoc zneškodnit nebo paralyzovat, ale pohladí. Možná někdo najde v mých slovech „pokrm“, ani sladký, ani slaný. Připodobnila bych své vyprávění k dušené rybě, jde o něžnou záležitost, která ovšem dokáže něco dodat a posílit... Nezaškodí přidat trochu jódu do života.

Můj dosavadní osud mě samotnou dodnes překvapuje... Jako bych na cestě života nacházela na nabízeném podnosu věci, o které jsem velmi stála. Osud mi je daroval. Po celé dětství mě fascinovala figura divadelního klauna. Se smutným úsměvem, s velkou slzou u oka. Můj průvodce na cestě. Pro mě, už jako mladou holku, význam slova klaun nebyl nikdy o postavě, která se schovává pod postelí a dělá komické věci. Vůbec ne, můj klaun je tragický a jeho bolesti se lidé smějí. Vždycky mě jeho slzy „táhly“, klaun dokázal předat svůj smutek a mně bylo najednou tak teskně. Geniální klaun dokáže do každé situace vnést úsměv. Být dobrý klaun je obrovské umění, provokovat smích plný slz není jednoduché. Třeba Bolek patří k rodu geniálních klaunů. I proto dnes žiju v České republice, proto píšu tuhle knihu.

Mám odvalu riskovat, nebojím se. Jsem provazochodec. Prožívám život na laně. Neohlížím se na to, jak je lano tenké. Nebojím se dalšího balancování, nejistoty, můj život byl vždycky takový. A přitom vím,

že rovnováha je vzácná. Nenechám se osudem jen dirigovat. Chci být autor svého života, chci rozhodovat, i jednat s ním. Nejde jen o pasivní čekání, ale o vnitřní jistotu. Já nemám strach změnit svůj příběh... Ale chybí mi partner na jevišti života...

Nebojím se o sebe, ale o lidi, které miluju. Žiju víc pro ostatní. Můj život je složená mapa, když ji rozložíš, vidíš, že kráčíš ulicí, ze které vybíhá množství dalších uliček. Ještě jsem mohla jít jinudy... Ale vybrala jsem si tuhle cestu a mám před sebou další! A ještě se podívám támhle. Jde o jistý zmatek v mém myšlení, jiná ale nebudu. Zjistila jsem určité záležitosti zkušeností, každý člověk by je prožíval jinak. Ovšem já si interpretuji svůj život podle sebe. Pocity, prožité okamžiky, osoby, které jsem potkala v životě, inspirovaly můj život a jsou jeho nití. Chytla jsem se na ni a potřebovala jsem je. Ale stává se, že je opouštím a jdu dál. Anebo oni opustí mne – „odstříhnou“ mě. Pravda ale je, že lidé v Čechách se stali skutečně nití mého života...

### **Co mě uklidní.**

Duna z písku, s milimetrovým tvrdým povrchem.  
Když se jí dotkneš, ze stavby se stane vlna tekoucího  
písku. Je tak uklidňující, dívat se na ni...

## Nerada chodím po pěšinkách...

Jediné, co může moji životní mapu, už trochu pomačkanou, změnit, nastane, když mi někdo cosi nabídne, a změni tím „můj scénář“. Na nové projekty máš být připravený... Netuším, a to se může stát – když mě život odvede na jinou cestu, než byla ta původně plánovaná: rovná a vyasfaltovaná. Jsem holka od moře, nerada chodím po pěšinkách. To je přece na každé cestě pikantní.

Klikatý je příběh Chantal, mladé studentky, která před odjezdem do USA potkala lásku a odešla úplně opačným směrem, odjela do komunistické země... Vnitřně opustila všechno, šla za svou životní láskou. Myslela si, že vlastně už vůbec nebude hrát. Ale pak hrála,

ve hře Milana Kundery, a její osudová láska si sama uvědomila, že má doma herečku... Brzy vznikl Šašek a královna. Po letech přišel jejich pomalý rozchod – a Chantal napadaly myšlenky, o tom, co dál. Odjet zpátky domů? Nebo dát šanci osudu? Byla zase na laně. Mohla ještě udělat další kariéru ve Francii, ale byl tady už syn. Stála před problémem, zda má Vladimír vídat své sourozence, tátu a celou českou rodinu jen jednou ročně. Moc si přála, aby měl svoji rodinu pořád nablízku.

A rozhodl osud. Stačil jediný rozhovor s Vladimírem Morávkem – a Chantal začala hrát v české činohře, a dokonce ve verších! Jako by každé z představení souznělo s nějakým okamžikem jejího života. Osud způsobil, že její postavy se pokaždé spojovaly s otazníky, které sama prožívala. Dalším důležitým setkáním, s Milanem Heinem a pražským Divadlem Ungelt, které je jejím osudem stále. Teď právě zkouší roli Jeannette v nové hře Na vlastní riziko. Našla tam další věc, shodnou se svým vlastním osudem – osamělost... Můžeš být obklopen spoustou lidí, a přitom být sám. V jedné replice postava Jeannette konstatuje: *„Dodnes si pamatuju, jak jdu domů, otevřu dveře a na věšáku visí kabát, ale ten kabát je můj.“* Také Chantal má doma podobný věšák u dveří, po synově nedávném odstěhování je ověšený pouze jejími plášti.

### **Co mi pomůže.**

Objetí. Umět vzít do náručí, nemít strach z fyzického kontaktu. Ten potřebuju. Když dokážeš odpustit, svedeš odpustit i sám sobě. Ale pomáhá říct si, tak dobrá, jde se dál. Umět denně pojmenovat vlastní chyby. A během poučení moudřet.

Nechci tlačit, aby knížka vyšla co nejdřív, nepřemýšlím o tom, netaktizuju. Je lepší mít knížku, kterou si přeješ znovu otevřít. Navíc nejsem běžec na krátké tratě, vybíhám pomalu, potřebuju čas na rozběh. Až když mám mozek opravdu nastartovaný, pracuju nadoraz. Rozhodla jsem se pro knížku – a stojím před českým textem, kterým se snažím prokousat. Mám pocit, že je vlastně drzost psát o sobě a svých pocitech. Ale pro mě také dobrodružství – a já se dobrovolně postavím zase na

lano. O celém příběhu přemýšlím ve francouzštině, a nakonec se text objeví v češtině. Je to kouzlo. Snad bude pro čtenáře zajímavý i francouzsko-český „problém“, který mi zůstane až do konce života. Poprvé se tady objeví moje písňové texty a zápisky, které jsem si celé roky psala – a pokračuju v tom dál. Některé malé myšlenky, hozené vždy narychlo na papír, schované v mnoha „tajných“ sešitech, a citáty. Měla jsem jich hodně, ale zbylo mi jich málo. Některé jsem roztrhala, další zmizely bůhvíkam. Psala jsem, když jsem měla vztek, bolest nebo prožívala silnou emoci. Někde v sešitech zůstala stopa breku... je v nich pláč i bolest... Občas si nějaký otevřu, přečtu si kousek... A pomyslím si, budeš muset něco spálit, to není čtení pro každého.

## Tváře a vůně vzpomínek

Čas a datum mě nezajímají, vnímám jen situaci a pocity. Vím zcela přesně, jak to tehdy bylo, ale kolikrát nejsem schopná říct, kdy se to stalo. Takhle prostě funguju. Nevím ani, kdy jsem se vdala nebo rozvedla. Vím, kdy se narodili lidé, které miluju, kdy jsem poznala Bolka, 22. února, kolem šesté hodiny, nevybavím si ale rok. Vzpomínky se mi vybavují jako „obrázky“ – tak třeba premiéru Šaška a královny, šatnu s vysokým okénkem, kde jsem se líčila na Královnu, si pamatuju dokonale, ovšem ne, kdy to bylo. Nemám tak „strukturovaný“ mozek... Souvisí to možná s tím, že si svůj život nikdy neorganizuju. A zapomínám, co pro mne není důležité.

Před časem o mně natočil režisér Vladimír Morávek televizní portrét, točili jsme v tolika prostředích, získal tolik možných „úhlů“, pohledů na můj život. Ale ve výsledku nakonec zůstalo jen to bolestivé, co se ve mně rozbilo, i s pochybnostmi, které jsem tehdy měla. Když jsem se na jeho práci dodívala, řekla jsem: Vladimíre, já se ti velice omlouvám, ale tohle nemůžu pustit. Točili jsme tolik hodin, v šatně, v restauraci – a tady se dívám na nějakou smutnou ženskou. Jde na mě depka. Tohle nechci, proboha! Byl nešťastný, a než jsme se rozešli, prohodil: „No, ještě o tom přemýšlej, dej mi vědět zítra.“ Moje odmítnutí bylo pro něj hodně nečekané. Kladla jsem si otázku, proč nechci vidět sama sebe, připadala jsem si jako nahá... Cítila jsem ale, že v tom, co

Vladimír Morávek natočil, můj příběh byl... I když to bylo smutné životní zrcadlo.

Druhý den jsem mu zavolala a s autorizací souhlasila. A zjistila jsem, že se dokument brzy odvysílá. „Schovala“ jsem se ten večer doma, a skoro o půlnoci, po televizní premiéře, zazvonil telefon, úplně neznámé číslo. Volala žena, která se mi omlouvala, že volá tak pozdě. Řekla, že pracovala v televizi a nechala si pár telefonních čísel lidí, kteří jí byli blízcí. Moje bylo mezi nimi: „Vím, neměla jsem to dělat. Musela jsem vám zavolat, ten dokument mě strašně oslovil a pomohl.“ Vítaný hlas, na který jsem čekala. Najednou jsem věděla, že dokument měl smysl... Další reakce nebo recenze na to, jaké to bylo, jsem už nemusela slyšet. Ta první – noční telefonát – byla rozhodující. A doufám, že se obdobná záležitost po vydání knížky zopakuje.

Nikdy se snů nevzdávám. Můžeš mít sny, ale přitom nevíš, zda se ti je podaří realizovat. Snít je přesto krásné. Pokud nutnost „mít“ sny ztratíš, přijdeš o něco strašně důležitého... Sny ti nepřiléhají na talíř jen tak. Musíš se rozhodnout, musíš pro ně riskovat... Svou vůli dovedeš určitou věc do nějakého bodu. Už jen myšlenka, plán, tě „vyhodí“ dopředu. Mimořádně důležité je učit se nové. Já mám pořád hlad na něco nového... Chci být dál otevřená novým vjemům, úplně ze všech stran. A potřebuju nastartovat nový příběh. Pořád si přeju dostat se na hranici svých možností... Také se přihodí, že si přitom natlučeš. Ale to je život! Znovu vstaneš a jedeš... Mám v sobě nějakou sportovní mentalitu. Jistě smysl pro fair play a vytrvalost.

Moc ráda bych také přesvědčila lidi, že na lásku nikdo nikdy není starý. Stárneš, jen když se rozhodneš, že budeš stárnout. A uvědomíš si stárnutí, protože už nedáváš lásku. Stárnout není jednoduchá věc, můžeš ztratit i sebevědomí, je třeba postavit se proti takovému pocitu a přijímat každý rok navíc. Pokud hledáš cestu k sobě, nacházíš cestu i k ostatním. Každý člověk – v každém věku – je krásný a přitažlivý.

Někdo si pomyslí, teď už se ale „stmívá“, ale nikdy není pozdě! Můžeš se vrátit ve zralém věku na univerzitu, protože ti ji zatím život stále odpíral... Máš chuť studovat, nebo začneš psát, vydáš se na cestu. Moje maminka nedávno sbalila zavazadlo (je jí hodně přes sedmdesát) a zmizela na dva měsíce v Indii. Pozdní debuty, to je prostě nádhera!